

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum

2018-02-15

Ärendebeteckning

511-1126-2017

1(7)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Tvärliden i Norsjö kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Tvärliden
Dossiernummer	2402370
NVR-id	2046411
Kommun	Norsjö
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	15 km söder om Norsjö
Ekokarta	22J 8f
Mittkoordinat	715237, 7191889 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Gräns	Se bifogad beslutslista, bilaga 1.
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Fastighet	Långträskliden 1:1
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	154 hektar
Landareal	151 hektar
Areal produktiv skog	131 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av lövrika barrblandskogar och andra ingående naturtyper samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande område med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik, samt genom att lövgynnande skötsel möjliggörs. Området har historiskt präglats av skogsbrand vilket har bidragit till att skapa de stora naturvärden knutna till lövträd som finns idag. Därför ska syftet även uppnås genom att möjliggöra naturvårdsbränning. Restaureringsåtgärder av eventuella hydrologiska ingrepp på områdets myrar samt Kägellidbäckens naturliga flöde är i enlighet med områdets syfte.

Främmande arter ska kunna tas bort. Information om naturreservatet ska finnas tillgänglig för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Tvårlidens naturreservat är ett område med variationsrika barrblandskogar som genomgående har ett stort inslag av lövträd som asp, sälg och björk. Historiska skogsbränder har bidragit till att skapa de höga naturvärden som finns i området idag. Brandpräglade och lövrika skogar var tidigare vanliga i Norrlands inland men är på grund av det moderna skogsbruket idag sällsynta. Stora delar av skogen är i stort sett orörd och det finns ett mycket stort inslag naturskogsstrukturer såsom gamla träd, grova lövträd och död ved. I området finns viktiga livsmiljöer för många hotade arter, exempelvis liten aspgelélav, doftticka och honungsticka, som är beroende av naturskogsmiljöer och därför har mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap. De höga naturvärden som dokumenterats i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast eller vindkraftverk,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,

3. anlägga väg, parkeringsplats, stängsel, stig, spång, ledning eller rör,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel att gräva, plöja, spränga, borra, schakta, dika, rensa eller utfylla,
5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. bedriva verksamhet som förändrar vattenflöde eller bottentopografi som till exempel att muddra, dämna eller reglera,
7. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att avverka samt att flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. inplantera för området främmande arter,
9. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga skogsbilvägar, med undantag för uttransport av fäلت högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växnäringsämnen,

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. naturvårdsbränning inklusive nödvändiga förberedande åtgärder såsom brandgator och fällning av träd,
4. lövgynnande skötsel såsom stängsling samt ringbarkning och bortröjning av gran och tall,
5. hydrologisk återställning av vattendrag, våtmarker och skogar,
6. sanering av främmande arter, exempelvis contorta,
7. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga skogsbilvägar, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437),
- c) normalt underhåll av befintliga vägar och vägområden.

Ärendets beredning

Tvårlidens höga naturvärden undersöktes närmare år 2003 i samband med Länsstyrelsens naturinventeringar i området. Området har sedan återbesökts 2009 och 2017.

Området blev aktuellt för reservatsbildning i samband med det så kallade ESAB-paketet. ESAB står för Ersättningsmark i Sverige AB. Till det bolaget överfördes cirka 100 000 hektar skogsmark från Sveaskog i syftet att skogsmarken skulle användas av Naturvårdsverket som bytesmark till skogsbolagen för planerade naturreservat.

Tvårliden ligger inom en fastighet som ägdes av Sveaskog och som skulle användas som bytesmark med Holmen skog. På grund av reservatsområdets höga naturvärden stannade den delen i statens ägo med ändamålet att bli naturreservat.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter:

- Skogsstyrelsen ser mycket positivt på att det bildas ett naturreservat av Tvärliden. I övrigt har de inga synpunkter på förslagen till beslut och skötselplan.
- Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker förslagen till beslut och skötselplan, och finner särskilt att påverkansområdet för Kägellidsbäcken har säkerställts på ett ändamålsenligt sätt.
- SGU har meddelat att de avstår från att yttra sig i ärendet.
- Holmen skog betonar att informationsskylt och eventuell parkering ska placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket ej hindras.

Länsstyrelsen har förtydligat detta i skötselplanen.

Övriga remissinstanser har avstått från att yttra sig.

Beskrivning av reservatet

Tvärlidens naturreservat ligger ca 15 km söder om Norsjö i Norsjö kommun. Området utgörs av berget Tvärlidens flacka sydsluttning, branta nord- och ostsluttningar, samt det flacka myrrika landskapet nedanför sluttningen där Kägellidbäcken rinner. Sjön Hundtjärnen ligger i nordväst. I Tvärliden växer variationsrika barrblandskogar med ett genomgående stort inslag av asp, sälg och björk. Större delen av området har påverkats av en brand som härjade i området för ca 150 år sedan då en stor andel av de då levande träden dog. Skogen har sedan branden förnygrats och utvecklats på olika sätt i olika delar av området. De tallar som överlevde branden är idag 300-350 år gamla och är koncentrerade till ostsluttningen, särskilt dess södra del. Här växer också mycket asp som har förnygrats efter den senaste branden. Talldominerad skog finns också i sydsluttningen i områdets sydvästra del. Högre upp i sydsluttningen blir skogen tätare, mer lövrik och grandominerad, och rikare på hänglavar. I de tätaste bestånden pågår självgallring av gran. På de fuktiga och branta nordsluttningarna växer gammal och grovvuxen granskog med ett stort inslag av både sälg och asp. Vid de näringsrika fuktdrågen växer särskilt grova granar samt tola, midsommarblomster och fräken. Nordsluttningen är den enda del av området som sannolikt inte har brunnit på länge, åtminstone inte i någon stor omfattning.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden. Områdets värdefulla strukturer har utvecklats genom att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets naturvärden ska bevaras och utvecklas behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Inom den naturgeografiska region (32c) där Tvärlidens naturreservat är beläget utgör arealen formellt skyddad skog endast cirka två procent av den totala skogsmarksarealen.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av skog. Det rika lövinslaget med asp, sälg och björk är särskilt värdefullt eftersom reservatet ligger i en trakt särskilt prioriterad för lövnaturvärden. Den hotade arten liten aspgelélav är funnen i området och omfattas av Åtgärdsprogrammet för hotade arter på asp i Norrland.

Förenlighet med riksintressen, miljömål, friluftsmål och EU-direktiv

Bildandet av Tvärlidens naturreservat bidrar till att nå miljömålet *Levande skogar* genom att ca 131 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet stärker även möjligheterna att uppnå miljömålen *Myllrande våtmarker* genom att 15 ha våtmark ges ett långsiktigt skydd, samt *Ett rikt växt- och djurliv* genom att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd. Skyddet stärker även möjligheten att uppnå det nationella friluftsmålet *Tillgänglig natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets naturvärden.

Naturreservat är en lämplig skyddsform för områden som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Tvärliden därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade

kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Föreskrifterna under C ovan, enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller omedelbart även om beslutet överklagas.

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området.

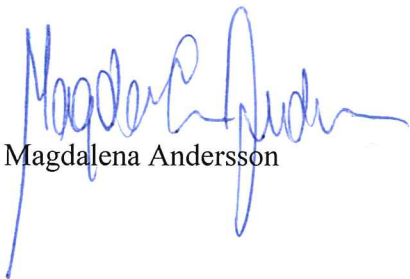
Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljö- och energidepartementet, se bilaga 3.

Magdalena Andersson

Emil Larsson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till beslut om bildande
av Tvärlidens naturreservat i
Norsjö kommun.

Skötselplan

Datum
2018-02-15

Ärendebeteckning
511-1126-2017

1(10)

FÖRSLAG TILL SKÖTSELPLAN FÖR TVÄRLIDENS NATURRESERVAT I NORSJÖ KOMMUN

Foto: Emil Larsson

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Storgatan 71B

901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av lövrika barrblandskogar och andra ingående naturtyper samt naturreservatets helhetsvärden i form av ett sammanhängande område med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska uppnås genom att naturmiljöerna utvecklas fritt genom intern dynamik, samt genom att lövgynnande skötsel möjliggörs. Området har historiskt präglats av skogsbrand vilket har bidragit till att skapa de stora naturvärden knutna till lövträd som finns idag. Därför ska syftet även uppnås genom att möjliggöra naturvårdsbränning. Restaureringsåtgärder av eventuella hydrologiska ingrepp på områdets myrar samt Kägellidbäckens naturliga flöde är i enlighet med områdets syfte.

Främmande arter ska kunna tas bort. Information om naturreservatet ska finnas tillgänglig för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Prioriterade bevarandevärden

- Variationsrika, lövrika och brandpräglade naturskogar
- Stor artrikedom

3. Beskrivning av naturreservatet

3.1 Administrativa uppgifter

Namn	Tvärliden
Dossiernummer	2402370
NVR-id	2046411
Kommun	Norsjö
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	15 km söder om Norsjö
Ekokarta	22J 8f
Mittkoordinat	715237, 7191889 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Gräns	Se bifogad beslutscharta, bilaga 1.
Markägare	Staten genom Naturvårdsverket
Fastighet	Långträskliden 1:1
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	154 hektar
Landareal	151 hektar
Areal produktiv skog	131 hektar

3.2 Naturtypsindelning

Naturtyp enligt NNK ¹	Natura 2000-kod	Areal (ha)
Ikke-naturaklassad sjö	3100	3
Myrsjöar	3160	0,2
Väg, annan öppen mark	6960	2
Öppna mossar och kärr	7140	14
Taiga	9010	101
Obestämd taiga / ikke-naturtypsklassad skog	9810	8
Skogsbevuxen myr	91D0	3
Ikke naturtypsklassad skogsmark	9900	20

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt Naturvårdsverket.

3.3 Beskrivning av reservatet

Läge och landskap

Tvärlidens naturreservat ligger ca 15 km söder om Norsjö, 5 km rakt öster om Risliden. Området utgörs av berget Tvärlidens flacka sydsluttning, branta nord- och ostsluttningar, samt det flacka myrrika landskapet nedanför sluttningen där Kägellidbäcken flyter fram. Sjön Hundtjärnen ligger i nordväst. Höjden över havet varierar från 280 till 410 meter.

Geologi

Bergarterna i området består av gnejsgranit, metagråvacka och amfibolit. Jordarten består av moränmark och i vissa partier av den branta sluttningen är blockrika, särskilt längst i söder. Enligt SGUs jordartskarta är de sydöstra delarna påverkade av isälvserosion.

Tvärlidens naturreservat (i rött) ligger 15 km söder om Norsjö.

Skogsmark

I Tvärliden växer variationsrika barrblandskogar med ett genomgående stort inslag av asp, sälg och björk. Större delen av området har påverkats av en brand som härjade i området för ca 150 år sedan då en stor andel av de då levande träden dog. Skogen har sedan branden förnygrats och utvecklats på olika sätt i olika delar av området. De tallar som överlevde branden är idag 300-350 år gamla och är koncentrerade till ostsluttningen, särskilt dess södra del. Här växer också mycket asp som har kommit upp efter den senaste branden. Talldominerad skog finns också i sydsluttningen i områdets sydvästra del. Skogen är där ca 150-årig och ganska enskiktad med en del inväxande gran. Högre upp i sydsluttningen blir skogen tätare, mer lövrik och mer grandominerad samt rikare på hänglavar. I de tätaste bestånden pågår självgallring av gran. På de fuktiga och branta nordsluttningarna växer gammal och grovvuxen granskog med ett stort inslag av både sälg och asp. Näringsrika fuktdrag med tolta, midsommarblomster och fräken genomkorsar området och vid dem växer särskilt grova granar. Nordsluttningen är den enda del i området som sannolikt inte har brunnit på länge, åtminstone inte i någon stor omfattning.

Centralt i den södra delen har en avverkning skett för ca 40 år sedan. Där växer nu en ca 40-årig ungskog med både gran och tall samt mycket björk som har klarat sig ganska bra från älgbete. Däremot saknas ung asp, sälg och rönn nästan helt. Vid avverkningen sparades en del gamla tallar, sälgar och aspar.

Våtmarker och vattendrag

Kägelldbäcken flyter i en dalgång mellan branta sluttningar i områdets norra del. Enligt VISS (Vatteninformationssystem Sverige) har delar av bäcken historiskt flottledsrensats. Bäckens rinner ut i Granträsket i vars utlopp det sitter en damm som utgör ett definitivt vandringshinder för fisk och andra akvatiska djur. Detta är dock en bit utanför reservatets gräns. I Kägelidens dalgång finns en del våtmarker utspridda som till största delen verkar vara opåverkade av dikning. Ett dike finns dock i skogen rakt öster om Hundtjärnen och kan ha lokal påverkan på myren.

Naturvårdsarter

Området utgör en mycket lämplig miljö för arter knutna till lövrika och orörda barrblandskogar. Följande naturvårdsarter har påträffats (hotkategori enligt Artdatabankens rödlista 2015 inom parentes där NT = nära hotad och VU = sårbar):

Doftticka (VU), granticka (NT), honungsticka (VU), kötticka (NT), trådticka, liten aspgelélav (VU), lunglav (NT), skinnlav, stuplav, mörk husmossa, vedtrappmossa (NT), knärot (NT), bronshjon, reliktböck (NT), järpe, lavskrika, tretåig hackspett (NT).

Den branta sluttningen är lövrik med mycket asp, sälg och björk. I norr är sluttningen grandominerad och fuktig (t.v.), för att söderut alltmer övergå i en talldominerad och brandpräglad skog på frisk mark (t.h.).

4. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 6 skötselområden (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder.

För samtliga skötselområden gäller att främmande arter ska kunna tas bort vid behov.

4.1 Skötselområde 1, lövrik barrblandskog med möjlighet till naturvårdsbränning och lövgynnande åtgärder (67 ha)

Skötselområdet omfattar lövrik skog vars utseende idag tydligt har präglats av historiska bränder. Den senaste branden för ca 150 år sedan dödade en stor andel av träden och endast ett fåtal tallöverståndare överlevde och finns idag spridda i området med tyngdpunkt på ostsluttningens södra del. Skogen inom skötselområdet är variationsrik och har påverkats av och återhämtat sig efter branden på olika sätt. Den östra delen utgörs av den branta ostsluttningen där tallen dominerar och det finns ett stort inslag av framförallt asp. Den västra delen består av en ca 150-årig, likåldrig tallskog med viss inväxt av gran. Högre upp i sluttningen ökar inslaget av gran, björk och asp.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Framförallt ska skogen ha ett stort inslag av asp, sälg och björk. Skogens struktur och sammansättning har historiskt påverkats av brand och dess karaktär kan

under brandregim eller annan störning tillåtas att variera över tid; i perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer, medan andra faser är mer slutna. Typiska arter ska förekomma. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning och lövgynnande åtgärder såsom ringbarkning av gran, luckhuggning och/eller liknande åtgärder. Skogen är variationsrik och därför kan skötselmetod och intervall variera inom skötselområdet.

4.2 Skötselområde 2, lövrik barrblandskog med i huvudsak fri utveckling men med möjlighet till lövgynnande åtgärder (24 ha)

Den branta nordslutningen består av en skiktad granskog med ett stort inslag av grova aspar och björkar. Skogen är här inte tydligt präglad av den brand som drog igenom området för 150 år sen. Möjligen har branden inte gått fram lika hårt här, eller så har den härjat så hårt att hela beståndet dog och alla de träd vi ser idag är förnygrade sedan branden. Marken är fuktig med näringsrika dråg och småbäckar som löper längs slutningen. Hotade arter knutna till lövträd såsom liten aspgelélav (VU), doftticka (VU) och honungsticka (VU) är hittade i skötselområdet.

Bevarandemål

Framförallt ska interna processer råda, såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen.

Skötselåtgärder

I första hand fri utveckling. Andelen lövträd kommer att minska successivt ju äldre skogen blir och för att generera ny förnygring av löv i denna mörka och högvuxna skog skulle radikala ingrepp behövas. Om det anses motiverat för att gynna särskilt hotade arter knutna till löv ska åtgärder såsom gallring och röjning av gran och tall kunna genomföras.

4.3 Skötselområde 3, ungskog med möjlighet till lövgynnande åtgärder (6 ha)

Ca 40-årig ungskog med lika delar gran och tall samt rikligt med björk. Enstaka gamla tallar, aspar och sälgar har lämnats vid avverkning.

Bevarandemål

Skogen ska på sikt bestå av gammal lövrik skog med ett betydande inslag av sälg och asp samt mycket död och döende ved. Skötselområdet ska på sikt präglas av naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, brand, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen.

Skötselåtgärder

Lövgynnande åtgärder. Stängsling kring kvarlämnade aspar och sälgar kan göras för att gynna föryngring av dessa trädslag. Markberedning för att möjliggöra fröföryngring av sälg ska också kunna göras. Röjning och gallring av gran och tall kan bli aktuellt för att behålla och öka den stora andelen löv.

4.4 Skötselområde 4, skogar med fri utveckling (32 ha)

Skötselområdet består av skogar som främst ligger i Kägellidbäckens dalbotten.

Bevarandemål

Skötselområdet ska innehålla allmänt till rikligt med naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Skogen ska huvudsakligen präglas av intern dynamik med naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, översvämningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Typiska arter ska förekomma och deras populationer ska inte minska. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Skötselområdet lämnas för fri utveckling. Det finns ett skogsdike i norr som det ska finnas möjlighet att lägga igen.

4.5 Skötselområde 5, sjöar och våtmarker med i huvudsak fri utveckling men med möjlighet till hydrologisk restaurering (24 ha)

Våtmarker och sjöar.

Bevarandemål

Hydrologin ska vara ostörd och det ska inte finnas några avvattande eller tillrinnande diken eller körspår som medför negativ påverkan. Skötselområdet ska präglas av naturliga processer såsom nederbörd, grundvattenflöden och översvämningar. Dessa processer ska fortgå opåverkat av mänskliga ingrepp. Grundvattenytan ska variera naturligt och vara hög under större delen av året. Det ska finnas typiska arter av kärlväxter och mossor. Främmande arter som utgör ett hot mot den naturliga biologiska mångfalden ska inte förekomma.

Skötselåtgärder

Framförallt lämnas skötselområdet för fri utveckling. Restaurering av hydrologin ska kunna genomföras.

4.6 Skötselområde 6, vattendrag med i huvudsak fri utveckling men med möjlighet till hydrologisk restaurering (3,6 km)

Skötselområdet omfattar områdets vattendrag som framförallt utgörs av Kägellidbäcken.

Bevarandemål

Bäcken ska ha fria vandringsvägar samt naturliga vattenståndsfluktuationer och flöden utan påverkan av dikning. Vattenkvaliteten ska vara god. Främmande arter och fiskstammar ska inte ha mer än en försumbar påverkan på bäckens artsammansättning, konkurrenssituation och funktion.

Skötselåtgärder

Restaurering av Kägellidbäcken kan bli aktuellt för att återskapa en naturlig hydrologi.

5. Mål och åtgärder för friluftslivet

Området är värt ett besök för den skogsintresserade besökaren som här kan få se hur historiska bränder har påverkat en skog på olika sätt. Nordostsluttningen är nog den finaste delen att besöka men den är oländig i ganska brant terräng. Sydsluttningen är mindre brant och det finns en antydning till en stig från vändplanen upp till ungsbogen. Rent skogsbiologiskt är nog den delen lite mindre intressant.

Tillgängligheten till reservatet är god under barmarkssäsong eftersom skogsbilvägar gränsar till området på flera sidor.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet ska vara tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar.

Det ska vara möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet ska också i lämplig omfattning finnas tillgängligt via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området ska förhöja upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen ska bidra till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skylt ska vara i gott skick och underlätta för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

En informationsskylt utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylt redovisas i bilaga 1. Informationsskylten ska placeras och utformas så att passerande transporter för skogsbruket inte hindras. Det ska på skylten finnas en karta över

reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten. Information om Tvärlidens naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

6. Övriga anläggningar

En skogsbilväg löper in i områdets västra del strax söder om Hundtjärnen, och en annan väg korsar reservatets sydöstra del.

7. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

8. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

9. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt/ar	Se bilaga 1	1
Gränsmarkering	Se bilaga 1	1
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	3
Lövgynnande skötsel	Skötselområde 1, 2, 3	2
Hydrologisk återställning	Skötselområde 4, 5, 6	3

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

10. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs. Dessutom ska naturvårdsförvaltaren följa upp utmärkningar och skyltar inom reservatet samt naturtyper och arter. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

10.1 Uppföljning av skötselåtgärder

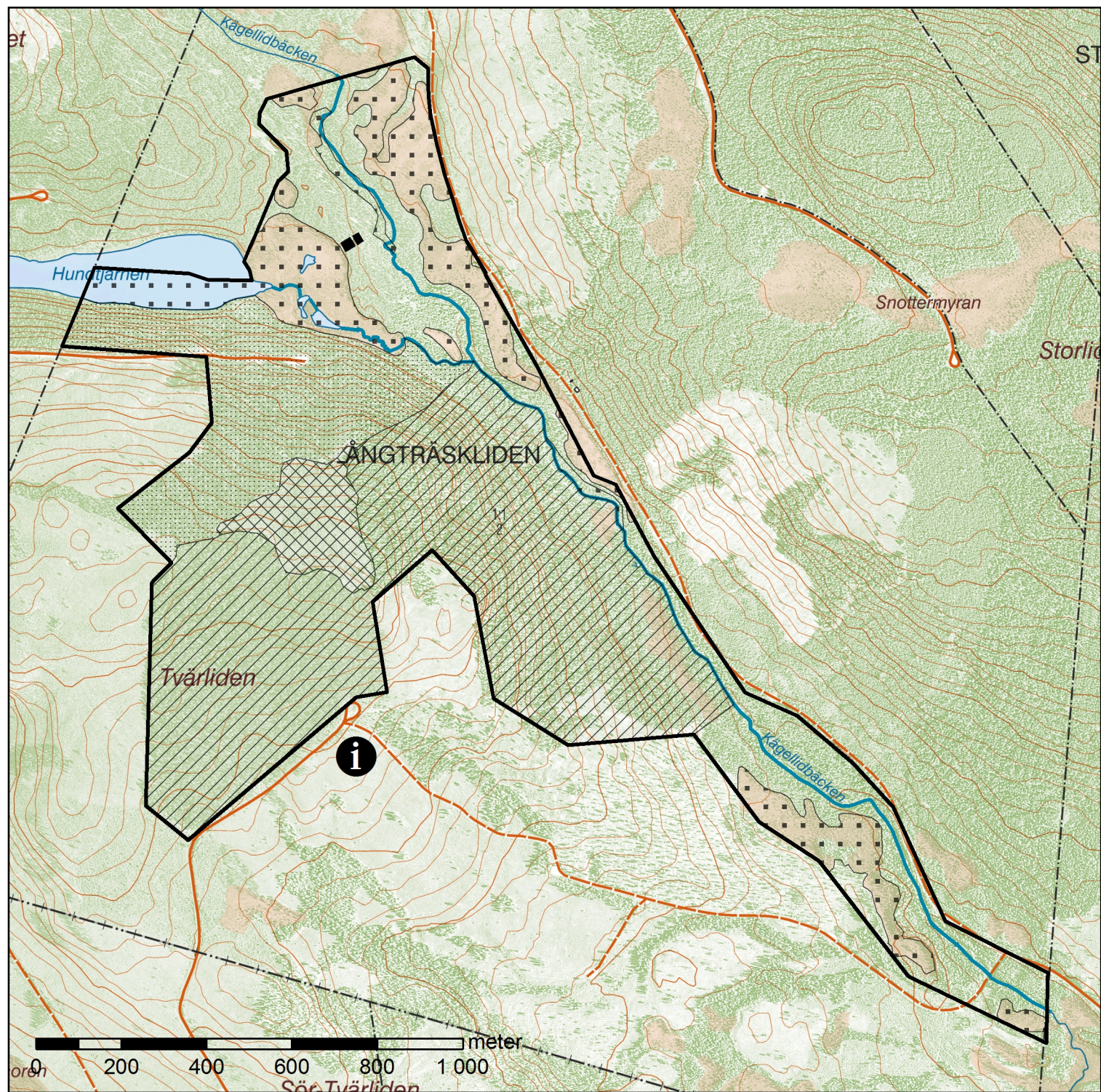
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

10.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområden och placering av informationsskylt

Bilaga 1 till skötselplan för Tvärlidens naturreservat i Norsjö dnr: 511-1126-2017.

Skötselområden

- 1. Lövrik barrblandskog med möjlighet till naturvårdsbränning och lövgynnande åtgärder
- 2. Lövrik barrblandskog med i huvudsak fri utveckling men med möjlighet till lövgynnande åtgärder
- 3. Ungskog med möjlighet till lövgynnande åtgärder
- 4. Skogar med fri utveckling
- 5. Sjöar och våtmarker med i huvudsak fri utveckling men med möjlighet till hydrologisk restaurering
- 6. Vattendrag med möjlighet till restaurering
- Dike
- Lämplig plats för informationsskylt

Länsstyrelsen
Västerbotten

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga

Datum

2018-02-15

Ärendebeteckning

511-1126-2017

Hur man överklagar till regeringen

Är du inte nöjd med Länsstyrelsens beslut kan du skriftligen överklaga beslutet hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Ditt överklagande ska innehålla

vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (511-1126-2017),

- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- hur du vill att beslutet ska ändras.

Skriv också följande uppgifter:

- adress till bostaden,
- telefonnummer där du kan nås,
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt, bör du skicka med kopior på dessa.

Du har rätt att anlita ett ombud som kan sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

eller via e-post till vasterbotten@lansstyrelsen.se

Länsstyrelsen måste ha fått brevet eller mailet senast 9 mars 2018. Om det kommer in senare kan överklagandet inte tas upp.